

แนวทางการพัฒนาการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
Guidelines for Improving Internal Control of Lai Hin Subdistrict Municipality,
Koh Kha District, Lampang Province

ศุวิมล วงศ์บุตร* และศุรยา สุขธมยา**

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ คือ บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลไหล่หิน ตามโครงสร้างองค์กร จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยอาศัยหลักการตามมาตรฐานการควบคุมภายใน ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2544 และโครงสร้างการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางของโคโซ่ 2013 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยระดับการปฏิบัติใช้เกณฑ์มาตรฐานวัดความสำคัญ 5 ระดับ

จากการศึกษา พบว่า บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีระดับทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ตำแหน่งข้าราชการ และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี และผลจากการศึกษา ระบบการควบคุมภายใน เทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง พบว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดตามมาตรฐานการควบคุมภายใน ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2544 และโครงสร้างการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางของโคโซ่ 2013 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านกิจกรรมการควบคุม รองลงมา มีความสอดคล้องโดยรวมในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนหลักการที่มีความสอดคล้องกับโครงสร้างการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางของโคโซ่ 2013 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามอันดับแรก ได้แก่ หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม และหลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน รองลงมา มีความสอดคล้องโดยรวมในระดับปานกลาง สามอันดับแรก ได้แก่ หลักการที่ 3 ฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และหลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

ส่วนข้อค้นพบที่ได้จากแบบสอบถาม ความต้องการแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และพบว่าด้านที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ หน่วยงานควรให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร เพื่อสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ ไปใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรฝ่ายการเมือง ลูกจ้าง ข้าราชการและฝ่ายบริหารด้านการเมือง โดยวิธีการศึกษาดูงานองค์กรที่มีผลงานและมีความสำเร็จเกี่ยวกับการควบคุมภายใน การศึกษาและถอดบทเรียนจากองค์กรที่มีผลงานและมีความสำเร็จเกี่ยวกับการควบคุมภายในต้นแบบ และควรมีปฏิทินการทำงานชัดเจน อย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น หากเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง นำผลที่ได้จากการศึกษา ที่มีความสอดคล้องน้อยที่สุด มาพัฒนาระบบการควบคุมภายใน โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมแก่บุคลากรทุกระดับ ด้านการจัดอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน

* นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากองค์กรต้นแบบและกำหนดการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม จะช่วยให้การปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นอย่างถูกต้องเหมาะสมบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และช่วยลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดด้านต่าง ๆ ได้

ABSTRACT

This independent study aimed to explore guidelines for improving internal control of Lai Hin Subdistrict Municipality, Koh Kha District, Lampang Province. Samples were identified to 36 staff affiliated to the Lai Hin Subdistrict Municipality according to the organizational structure. Questionnaires, as the study tool, were created in accordance with the principles defined in the State Audit Commission's Internal Control Standard, B.E. 2544 and the COSO Integrated Framework for Internal Control 2013. Data obtained were, then, analyzed by the statistics: frequency, percentage, and mean and the 5 levels of importance were used as the measurement criteria for the staff practice on internal control.

The findings presented that the majority of staff affiliated to the Lai Hin Subdistrict Municipality, Koh Kha District, Lampang Province were male with education background at lower than Bachelor's degree. Their position was classed as government officer with 11-15 years of working experience. Results of the study on the internal control system of the Lai Hin Subdistrict Municipality, Koh Kha District, Lampang Province revealed that in an overall view, monitoring and control activities components of the internal control system of the studied organization conformed to standards defined in the State Audit Commission's Internal Control Standard, B.E. 2544 and the COSO Integrated Framework for Internal Control 2013 at high level; while environment, risk assessment, and information and communication components conformed to those standards at moderate level. Regarding the principles of internal control, the findings presented that in an overall view, the internal control system of this organization conformed to the principles defined in the COSO Integrated Framework for Internal Control 2013 at high level. The top three principles being rated at high level included the principle number 17: internal control deficiencies evaluated and communicated, the principle number 11: general IT control selected and developed, the principle number 9: significant changes identified and assessed; while the top three principles being rate at moderate level included the principle number 3: clear authorities of administrators, the principle number 5: all staff held accountable for internal control, and the principle number 14: internal control information internally communicated.

According to the survey, the findings suggested components of internal control that needed to be adjusted were control environment and information and communication; while the components that needed to be improved were control environment, risk assessment, and information and communication. In addition, the organization should provide knowledge and understanding as well as rise an awareness on the internal control to the staff: political staff-employee-and government officers, and political administrators, in particular, with an attempt to encourage them to apply the gained knowledge and experience in this regards for the benefits of organizational management and development. To pay the visit to successful organizations in implementing internal control, to research on lesson learned from the

successful organizations in establishing role-model internal control, and to set a clear and concrete working plan should be emphasized.

Thus, if the Lai Hin Subdistrict Municipality, Koh Kha District, Lampang Province got the components that conformed to the studied standards and principles of internal control system at the lowest level improved through the arrangement of training workshops and study visits to the role-model organizations as well as the determination of clear and concrete working plans to gain knowledge on the internal control practice to staff in all levels, it was believed that the staff could implement their works in correct and proper steps. On the other hand, they could bring their assigned works to achieve the objectives effectively and efficiently. In connection with this regards, risk of mistakes should be also reduced.

บทนำ

การบริหารราชการภาครัฐ เป้าหมายที่สำคัญยิ่งของให้การบริการสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐคือการนำประโยชน์สูงสุดสู่ประชาชน ปัจจุบันประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสนใจและสอดส่องการบริหารงานและการให้บริการของทุกหน่วยงาน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงต้องบริหารงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Governance) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 53)

ระบบควบคุมภายในของหน่วยงานจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของภารกิจภาครัฐตามบทบาทภารกิจของหน่วยงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และเพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง สามารถป้องกันการทุจริต การรั่วไหล การใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากร การจัดวางระบบการควบคุมภายในจึงควรให้ความสำคัญกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอยู่เสมอ (ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544, ม.ป.บ.)

เทศบาลตำบลไหล่หิน ในฐานะหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการจัดทำระบบการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 (คตง.) มีการประเมินตนเองและสรุปผลรายงานการประเมินการควบคุมภายในตามที่ระเบียบฯ กำหนด ซึ่งมีการดำเนินการดังกล่าวมีมาตั้งแต่ระเบียบ คตง.มีผลใช้บังคับในปี พ.ศ. 2544 ประกอบกับในปี พ.ศ. 2556 กรอบงานการควบคุมภายใน ภายใต้ชื่อ โคโซ่ 2013 เพิ่มหลักการย่อย 17 หลักการ จากผลการประเมินตนเองของเทศบาลตำบลไหล่หิน ปีงบประมาณ 2558 ยังพบความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่จะทำให้ ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ อันจะส่งผลเสียหายต่อ บริหารงานในภาพรวมของหน่วยงาน และส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย (เทศบาลตำบลไหล่หิน, 2558) ปัจจุบันโดยคณะผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน จึงให้ความสำคัญในการพัฒนาหรือปรับปรุงกิจกรรมการควบคุม การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในให้กับบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน ทำให้ผู้บริหารและบุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาระบบการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) แนวคิดการควบคุมภายในของโคโซ (จันทนา สาขากร และคณะ, 2557) 2) โครงสร้างการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางโคโซ 2013 (อุษณา ภัทรมนตรี, 2557) 3) แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน, 2547) 4) ความรู้เกี่ยวกับเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง (เทศบาลตำบลไหล่หิน, 2558) 5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 5.1) การประเมินระบบการควบคุมภายในตามแนวทางโคโซ ระบบงานบริการช่างและคลังพัสดุของโครงการแกรนพาร์คพาร์ทเมนท์ (ซรีดา แซ่ลี่, 2556) 5.2) การประเมินผลการดำเนินงานระบบควบคุมภายในของเทศบาลตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองเชียงใหม่ (สุวลีย์ เดชะปรายต์, 2558) 5.3) การเปิดเผยการควบคุมภายในตามกรอบงานโคโซ 2013 ของกลุ่มธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมเหล็กในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ปาริชาติ วงศา, 2559) 5.4) การเปิดเผยการควบคุมภายในตามกรอบงานโคโซ 2013 ของกลุ่มธุรกิจเกษตรกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (สุพรรณิภา เดอซิลวา, 2559) 5.5) การประเมินการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดกระทรวงมหาดไทย (นงลักษณ์ บรรณเลิศ, 2557) 5.6) ประเมินการควบคุมด้วยตนเองของเทศบาลนครลำปาง (อรพิน ยินดี, 2557)

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. เครื่องมือในการวิจัย ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ทบทวนวรรณกรรม และนำแบบสอบถามมาดำเนินการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นบุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลเกาะคาแม่ยาว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง จำนวน 15 คน ตามวิธีของ Cronbrach's Alpha แล้วนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 36 คน ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร จำนวน 5 คน สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน และข้าราชการประจำ จำนวน 19 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยคำนวณและนำเสนอค่าทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการประเมินการควบคุมภายใน ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของการดำเนินงานตามระบบการควบคุมภายใน และส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการการพัฒนาระบบการควบคุมภายใน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยระดับการปฏิบัติใช้เกณฑ์มาตรวัดความสำคัญ (Likert Scale) 5 ระดับ

ผลการศึกษา

จากการศึกษา พบว่า บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีระดับทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ตำแหน่งข้าราชการ และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี และผลจากการศึกษาระบบการควบคุมภายใน เทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง พบว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดตามมาตรฐานการควบคุมภายใน ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2544 และโครงสร้างการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางของโคโซ 2013 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านกิจกรรมการควบคุม รองลงมาคือมีความสอดคล้อง โดยรวมในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านสารสนเทศและ

การสื่อสาร ส่วนหลักการที่มีความสอดคล้องกับโครงสร้างการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางของโคโซ 2013 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามอันดับแรก ได้แก่ หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม และหลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน รองลงมาที่มีความสอดคล้องโดยรวมในระดับปานกลาง สามอันดับแรก ได้แก่ หลักการที่ 3 ฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และหลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้ ส่วนข้อค้นพบที่ได้จากแบบสอบถามความต้องการแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และพบว่าด้านที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ หน่วยงานควรให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรเพื่อสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ ไปใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรฝ่ายการเมือง ลูกจ้าง ข้าราชการและฝ่ายบริหารด้านการเมือง โดยวิธีการศึกษาดูงานองค์กรที่มีผลงานและมีความสำเร็จเกี่ยวกับการควบคุมภายใน การศึกษาและถอดบทเรียนจากองค์กรที่มีผลงานและมีความสำเร็จเกี่ยวกับการควบคุมภายในต้นแบบ และควรมีปฏิทินการทำงานชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม

การอภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ตามมาตรฐานการควบคุมภายใน ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และโครงสร้างการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางโคโซ 2013 ส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติปานกลาง สอดคล้องกับ ชรีดา แซ่ลี (2556) ที่พบว่า ประสิทธิภาพของการควบคุมภายในระบบบริการช่างและคลังพัสดุของโครงการแกรนด์พาร์คพาร์ทเมนท์ตามแนวทางโคโซ 2013 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวลีย์ เดชะปรารถ (2558) ที่พบปัญหาด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมในการดำเนินงานระบบควบคุมภายใน คือ การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานยังไม่ได้มีการพิจารณาในด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมเท่าที่ควร และจากผลการศึกษาของ ปารีชาติ วงศา (2559) พบว่า การเปิดเผยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดโคโซ 2013 ของกลุ่มธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมเหล็กในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม มีการเปิดเผยน้อยที่สุดใน 5 องค์ประกอบ นอกจากนี้ สุพรรณิกา เดอซิลวา (2559) พบว่า อัตราการเปิดเผยการควบคุมภายในตามกรอบงานโคโซ 2013 ของธุรกิจเกษตรกรรม จำนวน 15 บริษัท มีการเปิดเผยน้อยในองค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นงลักษณ์ บรรณเลิศ (2557) พบว่า การควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดกระทรวงมหาดไทยส่วนใหญ่มีการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีที่ดี แต่ยังพบความเสี่ยงในระบบการควบคุมภายในบางด้านที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาด คือ ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม และผลการศึกษาของ อรพิน ยินดี (2557) ที่พบว่า การควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยง และการติดตามและประเมินผลมีระดับการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ กล่าวได้ว่า การควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งควรปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป เห็นได้ว่าการควบคุมภายในเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และช่วยลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดด้านต่างได้

ข้อค้นพบจากการศึกษา

1. ระบบการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง พบว่า องค์ประกอบที่มีความสอดคล้องมากที่สุดกับกรอบแนวทางตามหลักการของ COSO 2013 ได้แก่ ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการติดตามและการประเมินผล ส่วนองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องน้อยที่สุดกับกรอบแนวทางตามหลักการของ COSO 2013 ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนหลักการที่มีความสอดคล้องกับโครงสร้างการควบคุมภายในตามกรอบแนวทางของโคโซ่ 2013 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามอันดับแรก ได้แก่ หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม และหลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน รองลงมา มีความสอดคล้องโดยรวมในระดับปานกลาง สามอันดับแรก ได้แก่ หลักการที่ 3 ฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน หลักการที่ 5 องค์การผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และหลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

2. ข้อค้นพบจากการศึกษาระบบควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ส่วนข้อค้นพบที่ได้จากแบบสอบถามความต้องการแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบควบคุมภายใน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และพบว่าด้านที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

3. จากข้อเสนอแนะ หน่วยงานควรให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร เพื่อสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ ไปใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรฝ่ายการเมือง ลูกจ้าง ข้าราชการและฝ่ายบริหารด้านการเมือง โดยวิธีการศึกษาดูงานองค์กรที่มีผลงานและมีความสำเร็จเกี่ยวกับการควบคุมภายใน การศึกษาและถอดบทเรียนจากองค์กรที่มีผลงานและมีความสำเร็จเกี่ยวกับการควบคุมภายในต้นแบบ และควรมีปฏิทินการทำงานชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการควบคุมภายในของเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางพบว่า หน่วยงานจะต้องดำเนินการพัฒนา ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับการควบคุมภายในให้แก่บุคลากร รวมถึงควรส่งเสริมให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน ที่จะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศและสังคม ในภาพรวม ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาและมีส่วนร่วมในการควบคุมภายในอย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่อง นำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะฝ่ายการเมือง ซึ่งจะเป็นผู้รักษาประโยชน์สำคัญของชุมชนอย่างแท้จริง ควรมีการกำหนด บทบาทหน้าที่ บุคลากร ในการจัดทำระบบควบคุมภายใน และควรมีการแจ้ง ประชาสัมพันธ์ งานโครงการต่าง ๆ ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้รับทราบอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. (2559). *ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544*. สืบค้นจาก [http://web.kmutt.ac.th / internal-audit/Upload/oag01.doc](http://web.kmutt.ac.th/internal-audit/Upload/oag01.doc)
- จันทนา สาขากร และคณะ. (ม.ป.ป.). *การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส. ชริดา แซ่ลี. (2556). *การประเมินระบบการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO ระบบงานบริการช่างและคลังพัสดุของโครงการแกรนด์พาร์คพาร์ทเมนท์*. (การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- เทศบาลตำบลไหล่หิน. (2558). *การติดตามประเมินผลและรายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ข้อ 6 ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2544 เทศบาลตำบล ไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. ลำปาง: เทศบาลตำบลไหล่หิน.
- เทศบาลตำบลไหล่หิน. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาล*. สืบค้นจาก <http://www.laihin.go.th/laihin/index.php>
- นงลักษณ์ บรรณเลิศ. (2557). *การประเมินควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของสำนักยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดกระทรวงมหาดไทย*. (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ปาริชาติ วงศา. (2559). *การเปิดเผยการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดโคโซ่ 2013 ของกลุ่มธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมเหล็กในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. (การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. (ม.ป.ป.). สืบค้นจาก wops.moph.go.th/ngo/oddh/data/page12.htm
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542” 2542*, เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก (17 พฤศจิกายน 2542) : 53
- สุพรรณิกา เดอซิลวา. (2559). *การเปิดเผยการควบคุมภายในตามกรอบงานโคโซ่ 2013 ของกลุ่มธุรกิจเกษตรกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. (การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- อรพิน ยินดี. (2557). *การประเมินควบคุมด้วยตนเองของเทศบาลนครลำปาง*. (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- อุษณา ภัทรมนตรี. (2557). *การตรวจสอบและการควบคุมภายใน (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.